

Az ismeretkör: Természettudományos nevelés

Kredittartománya: 10 kredit

Tantárgyai:

- 1) Matematikai nevelés és módszertana 1.
- 2) Matematikai nevelés és módszertana 2.
- 3) Környezeti nevelés és módszertana
- 4) Egészségnevelés

Tantárgy neve: Környezeti nevelés és módszertana ÓP szak Neptunkód: BNOVOP2007, BLOVOP2007	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50%elmélet-50%gyakorlat	
A tanórátípusa: gyak. és óraszám: 4 óra gyak/ hét; 60 óra/ félév, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: <ul style="list-style-type: none"> • a szorgalmi időszak heteire lebontott tematika közös elektronikus felületen elérhető • az előadások ppt-i elérhetőek a közös elektronikus felületen • feladatok szempontsora a közös elektronikus felületen • digitális tananyag biztosítása az elektronikus tanulmányi rendszeren keresztül	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: Feladatok: <ul style="list-style-type: none"> • projektkészítés megadott szempontok alapján választható témában • prezentáció a kiadott témakörből (jeles napok kapcsán) • foglalkozástervezet írása csoportmunkában és önállóan (kiadott téma) alapján; közös értékelés • önértékelés, oktatói visszajelzés	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
Előtanulmányi feltételek: -	

Tantárgyleírás:

Az óvodai környezeti nevelés (külső világ tevékeny megismerése) fogalma, helye az óvodapedagógia rendszerében.

Alapvető természettudományos megismerési módszerek és alkalmazásuk kisgyermekkorban. Alapvető ökológiai összefüggések, az élő szervezetek és a környezeti tényezők kölcsönhatásai, ezek bemutatási lehetőségei. Virágok a kertben, vadvirágok, virágültetés, növekedés, fejlődés megfigyelése; állatok a ház körül, vadon élő állatok; állandó – költöző madarak. Madáretetés. Védett növények és állatok. Teremtésvédelem

Az ember hatása környezetére, bemutatási lehetőségei az óvodában.

Környezettudatosság – fenntarthatóság.

Jeles napok, zöld ünnepek szerepe az óvodai nevelésben.

Környezeti nevelés helyszínei, megjelenésük az óvodai munkában.

A kurzus során érintjük azokat a praxisban megjelenő digitális készségeket is, amelyek elengedhetetlenek a munkavégzés során. A fentiekén túl érintjük a médiaértés, és a kritikus, szelektív médiafogyasztás kérdéseit. A kreatív, ugyanakkor felelősségteljes használat kapcsán

célunk, hogy hallgatóink képessé váljanak a valós tények és a fikció megkülönböztetésére, felismerjék a valóságábrázolás különböző szintjeit. Megfelelő kontextusba helyezzük a fenntartható fejlődés fogalmát mint rendszerszervezési elvet: a jövő generációinak és a saját szükségletek kielégítésének komprehenzív és resztoratív összehangolása. Olyan kérdéseket is körüljárunk, hogyan lehet összeegyeztetni a környezet fenntarthatóságát a gazdasági fejlődéssel és a társadalmi egyenlőség és igazságosság rendszerével. A fentiekben túl érintjük a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem kérdésköreit is.

kötelező, illetve ajánlott irodalom:

Kötelező irodalom:

1. Kováts-Németh Mária: *Az erdőpedagógiától a környezetpedagógiáig*, Comenius Kft.-Pécs, 2010, 313p. ISBN 978 963 9687 18 9
2. Megyeriné Runyó Anna: *Környezeti nevelés és módszertana - Szöveggyűjtemény a környezetvédelmi jeles napok háttérismeret anyagához*. Vác, AVKF, 2016. 85p.
3. Nádain Magda: *Kerekérdők szivárványa - Figyelemirányító könyv erdőjáró gyerekeknek*. BAFILA Kiadó, 2012. 144p. ISBN: 978 963 08 3215 1
4. Bihariné Kerekó Ilona – Kanczler Gyuláné – Labanc Györgyi: *Környezetkultúra az óvodában*. Magyar Szakképzési Társaság Bp. 2005. ISBN: 963-219-721-6
5. *Az Óvodai nevelés országos alapprogramja - a 255/2009. (XI. 20.) Korm. Rendelet és a 221/2010. (VII. 30.) Korm. rendelet Az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 137/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelet módosításáról*

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

a) tudása

- Rendelkezik az 3-7 éves gyermekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a megismerés/tanulás támogatásának, a kulcskompetenciák megalapozásának, kibontakoztatásának tudományos és szakmódszertani alapjait, a kisgyermekeknél alkalmazható korszerű módszereket, eszközöket.
- Biztos szaktudományos és pedagógiai ismeretekkel rendelkezik valamennyi műveltségi területen.
- Ismeri az információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának lehetőségeit.
- Ismeri a rábizott gyerekek teljes körű egészségfejlesztését célzó intézményi tevékenységek és pedagógiai eljárások elméleti hátterét és gyakorlati alkalmazását.
- Tisztában van a fenntartható fejlődés elveivel és gyakorlati vonatkozásaival, környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelmi vetületeivel.
- Tervezi és szervezi a külső világ tevékeny megismerésének környezeti tartalmú tevékenységformáit, az ismeretek átadásában, a gyermeki kompetenciák alakításában pszichológiailag, pedagógiailag, módszertanilag megfelelő módszereket alkalmaz a gyermeki fejlődés és érés függvényében.

b) képességei

- Komplex ismereteit, holisztikus szemléletét az óvodai környezeti nevelés gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- A gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására, elemzésére és értékelésére.
- A gyermekintézmény partnereivel előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál.
- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.

- Képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni ismeretszerzési utak tervezésére, megvalósítására.
- Épít a gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, kreativitására, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemzi és értékeli.
- Képes változatos, egyénre szabott értékelési módszereket használni, amelyekkel elősegíti a gyermek önértékelési képességének alakulását.
- Képes az információs és kommunikációs technológiák célszerű felhasználására.
- Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására.
- Elméleti ismereteit alkalmazni képes az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem területén.
- Képes pedagógiai tevékenységét tágabb kontextusban is elhelyezni.

c) **attitűdje**

- Elkötelezett a 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a környezeti nevelés sikerességét, a gyermeki személyiséget ösztönző, megerősítő környezet kialakítása iránt.
- Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.
- Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- Tevékenységét a gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Elkötelezett a gyerekek teljes körű egészségfejlesztése iránt.
- Tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.
- Felelős és kezdeményező szerepet vállal az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek és gyakorlati kontextusba átültetésének, a szakmájának és a közösség érdekeinek szolgálatába állítására.
- Igényli az önreflexiót, a nevelési folyamat és saját tevékenysége több szempontú elemzését, értékelését.
- Igénye van a folyamatos önfejlesztésre, szakmai megújulásra.

d) **autonómiája és felelőssége**

- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rábízott 3-7 éves gyermekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért, a gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért, a kulturális hagyományok ápolásáért.
- Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.
- Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét.
- A szakterületén belül az egészségfejlesztés, a fenntartható fejlődés elveinek megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja, a környezet,- baleset,- munka,- és fogyasztóvédelem ismereteit szakszerűen és felelősséggel alkalmazza.

Tantárgy felelőse: Megyeriné dr. Runyó Anna, főiskolai tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. Both Mária, főiskolai tanár, PhD